

Dosarul nr. 3r-233/2018

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: R. Berdilo)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Budăi, V. Mihaila, I. Muruianu)

DECIZIE

28 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Mariana Pitic
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Aljoma Mahmoud Hamdo, reprezentat de avocatul Vitalie Rotaru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Aljoma Mahmoud Hamdo împotriva Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă Aljoma Mahmoud Hamdo, reprezentat de avocatul Vitalie Rotaru împotriva hotărârii din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru

c o n s t a t ă :

La 30 iunie 2017, Aljoma Mahmoud Hamdo, reprezentat de avocatul Vitalie Rotaru, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Migrație și Azil al MAI cu privire la contestarea actului administrativ.

Prin hotărârea din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Aljoma Mahmoud Hamdo împotriva Biroului Migrație și Azil al MAI cu privire la contestarea actului administrativ.

La 06 martie 2018, Aljoma Mahmoud Hamdo, reprezentat de avocatul Vitalie Rotaru, a depus cerere de apel nemotivată și a solicitat casarea hotărârii din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 22 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu a fost dat curs cererii de apel depuse de Aljoma Mahmoud Hamdo, reprezentat de avocatul Vitalie Rotaru și a fost acordat apelantului un termen de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea apelului motivat. A fost explicat apelantului că în caz dacă nu va prezenta apelul motivat în termen, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele anexate va fi restituită.

La 09 iulie 2018, Aljoma Mahmoud Hamdo, reprezentat de avocatul Vitalie Rotaru, prin intermediul poștei electronice, a depus cerere de înlăturare a neajunsurilor, prin care a indicat că nu a recepționat hotărârea motivată a primei

instanțe și a solicitat prelungirea termenului de prezentare a apelului motivat, până la recepționarea hotărârii.

Ulterior, la 02 august 2018 cauza a fost redistribuită în mod aleatoriu pentru judecare în ordine de apel.

Prin încheierea din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit apelul declarat de Aljoma Mahmoud Hamdo, reprezentat de avocatul Vitalie Rotaru, împotriva hotărârii din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu toate actele anexate, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368, alin. (1) Cod de procedură civilă.

La 23 octombrie 2018, Aljoma Mahmoud Hamdo, reprezentat de avocatul Vitalie Rotaru, prin intermediul oficiului poștal, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 04 octombrie 2018 și a solicitat casarea acesteia cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel și dispunerea expedierii hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că încheierea instanței de apel este neîntemeiată, emisă cu încălcarea normelor de drept procedural.

A reliefat că până la depunerea recursului nu a primit copia hotărârii motivate a primei instanțe, necătînd la faptul că a depus o cerere în acest sens. Astfel a fost în imposibilitate de a depune apelul motivat.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 04 octombrie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la data de 23 octombrie 2018, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 368, alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 369, alin. (1), lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368, alin. (1) Cod de procedură civilă.

Pornind de la prevederile normelor de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel depusă de Aljoma Mahmoud Hamdo, reprezentat de avocatul Vitalie Rotaru, or, acesta nu s-a conformat

dispozițiilor încheierii din 22 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău și nu a prezentat apelul motivat în termenul stabilit.

Astfel, actele cauzei cert denotă că, instanța de apel a expediat în adresa apelantului, copia încheierii de a nu da curs cererii de apel, acordând acestuia un termen de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru prezentarea apelului motivat.

Tot, actele cauzei atestă că reprezentantul apelantului, avocatul Vitalie Rotaru a recepționat copia încheierii nominalizate la data de 05 iulie 2018, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 100).

În astfel de circumstanțe, instanța recurs constată că, termenul oferit de instanța de apel pentru prezentarea apelului motivat, expirase la 16 iulie 2018, însă contrar acestora faptele apelantului nu a depus cererea de apel motivată, dar a depus la data de 09 iulie 2018 cerere prin care a solicitat prelungirea termenului de procedură, deoarece nu a recepționat hotărârea motivată.

În aceeași ordine de idei, Colegiul specifică că instanța de apel nu a îngădit dreptul apelantului de acces liber la justiție și a întreprins toate măsurile posibile pentru a-i comunica acestuia încheierea din 22 iunie 2018.

Totodată, instanța de recurs consideră întemeiată argumentarea instanței de apel, în privința demersului reprezentantului apelantului, avocatului Vitalie Rotaru de prelungire a termenului de procedură, prin care a notat că solicitarea de prelungire a termenului, în mod tacit a fost acceptată de instanța de apel, în cazul în care termenul de lichidare a neajunsurilor apelului fixat prin încheierea de a nu da curs apelului urma să expire la data de 15 iulie 2018, însă în legătură cu demisia judecătorului-raportor cauza a fost redistribuită aleatoriu altui judecător, fapt ce a condus inevitabil la prelungirea acestui termen de procedură.

Așadar, pentru data de 04 octombrie 2018 a fost fixată spre soluționarea chestiunea primirii cererii de apel, fapt care la 28 august 2018 a fost adus la cunoștință semnatarului cererii de apel (f.d. 111), însă, apelantul și reprezentantul acestuia, în perioada din 09 iulie 2018, când a depus cerere de prelungire a termenului de prezentare a apelului motivat, și până la 04 octombrie 2018, ziua când a fost fixată la Curtea de Apel Chișinău ședința la faza de primire a cererii de apel, nu au întreprins nici o acțiune, necătfînd la faptul că au avut suficient termen (2 luni și 26 zile) să lichideze neajunsul indicat în încheierea din 22 iunie 2018.

Sub aceste aspecte Colegiul menționează că CtEDO, în jurisprudența sa, promovează cu consecvență, cu titlu de principiu, obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Ham vs Germany, nr. 7557/03 din 11.09.2007).

Articolul 6 § 1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. Totuși, dreptul la o instanță nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului.

În acest context, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 §1 al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Conform practicii CtEDO restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă

aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit.

Aplicând normele legale invocate mai sus și jurisprudența CtEDO la speță, instanța de recurs remarcă ca fiind indubitabilă obligația apelantului de a înlătura în termenul stabilit neajunsurile constatate și indicate de instanța de apel, or, această obligație este expres stabilită de lege, există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim declarat, urmărește scopul unei bune administrări a justiției și nu aduce atingere substanței dreptului de acces liber la justiție.

Astfel, se reține că fiind obligați, în baza art. 365 Cod de procedură civilă, să respecte cerințele impuse de lege pentru conținutul cererii de apel, or, însăși apelantul și reprezentantul său, fără a invoca careva motive întemeiate, în termenul fixat de instanță, nu au prezentat cererea de apel motivată.

Norma juridică citată este una imperativă și în situația în care apelantul și reprezentantul său nu s-au conformat indicațiilor obligatorii din încheierea instanței din 22 iunie 2018 de a nu da curs cererii de apel, iar în interiorul termenului fixat de instanță, nu au lichidat neajunsul indicat, instanța de apel nu a avut o altă opțiune legală referitor la acest apel și a fost obligată să restituie cererea de apel.

Subsidiar, Colegiul reiterează că sancțiunea instituită la art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, este peremptorie, întrucât scopul acesteia este stingerea procesului în faza în care acesta se află și este absolută, întrucât este reglementată de norme imperative, aceasta fiind prevăzută în interesul părților, dar și în interesul unei bune administrări a justiției, iar pentru a interveni, este necesar să se constate că lăsarea în nelucrare a procesului se datorează culpei părții, existând în acest sens o prezumție simplă de culpă, dedusă din lipsa de stăruință în judecată în intervalul de timp fixat în baza legii de instanță.

În conformitate cu art. 56 alin. (2) Cod de procedură civilă, participanții la proces se bucură de drepturi procesuale egale și au obligații procesuale egale. Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile procedurale, dar și să respecte și să onoreze obligațiile ce le revin.

Colegiul consideră că instanța de apel întemeiat a emis încheierea din 04 octombrie 2018, deoarece apelantul și reprezentantul acestuia nu și-au exercitat în volum deplin drepturile procedurale, mai mult nu s-au interesat de soarta dosarului, nu s-au prezentat pentru a face cunoștință cu materialele cauzei, or, actele cauzei atestă că prima instanță a expediat în adresa apelantului și reprezentantului acestuia copia hotărârii motivate (f.d. 93), iar faptul nerecepționării nu poate fi imputat instanței.

În susținerea celor relatate, Colegiul consideră necesar a releva și prevederile art. 10 Cod de procedură civilă, care statuează că, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din

drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Aljoma Mahmoud Hamdo, reprezentat de avocatul Vitalie Rotaru.

Se menține încheierea din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Aljoma Mahmoud Hamdo împotriva Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Mariana Pitic

Galina Stratulat